

Указания на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията за носене и сваляне на лични предпазни средства в лечебни заведения, полагащи грижи за пациенти със съмнение за или потвърдени за COVID-19

Този документ е в подкрепа на здравните работници, които работят с болни със съмнение за или потвърдени за COVID-19. Общите цели на документа са:

- да представи минималния набор от лични предпазни средства (ЛПС), необходими при работа с пациенти със съмнение за или потвърдени за COVID-19;
- да информира здравните работници за критичните аспекти на обличане и събличане на ЛПС; и
- да се засили безопасността на труда на здравните работници при работа с пациенти със съмнение за или потвърдени с COVID-19.

Този документ се основава на текущите познания за COVID-19 и на най-добрите практики за ЛПС.

Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC) ще актуализира указанията въз основа на променящата се ситуация и ако се появи нова подходяща информация.

Указанията са предназначени за здравни работници и персонал за превенция и контрол на инфекции в страните от ЕС/ЕИП и Обединеното кралство.

Обща информация

Какво представлява SARS-CoV-2 и COVID-19?

Причинителят на настоящата епидемия от COVID-19, е вирус, принадлежащ към семейството на Coronaviridae (род: Betacoronavirus) - голямо семейство от групата на едноверижните РНК вируси. Коронавирусите се предават в повечето случаи чрез големи респираторни капчици и при контакт, но са възможни и други начини на предаване (напр. въздушно- капков и фекално-орален).

Средният инкубационен период на COVID-19 се оценява на 5 до 6 дни, като варира от 0 до 14 дни [1].

Понастоящем няма специфично лечение или ваксина срещу COVID-19.

Повече информация за болестта е достъпна онлайн от ECDC [2] и WHO [3] и в последната бърза оценка на риска на ECDC [4].

Препоръчителен минимален набор от лични предпазни средства (ЛПС)

Предложеният минимален набор от ЛПС предпазва от предаване на инфекции чрез контакт, аерогенно и по въздушно-капков път. Съставът на комплекта е описан в таблица 1 и е показан на фигура 1.

Таблица 1. Минимален набор от ЛПС за работа при пациенти със съмнение за или потвърдени за COVID-19

Защита	Предложени ЛПС
Респираторна защита	Респиратор FFP2 или FFP3 (версия с клапан или без клапан) *
Защита на очите	Очила (или лицев шлем)
Защита на тялото	Водоустойчиво облекло с дълъг ръкав
Защита на ръцете	Ръкавици
* При недостиг на респиратори се препоръчва използването на маски за лице (хирургични). Когато се използва този тип ЛПС, ограниченията и рисковете, свързани с използването му, трябва да се оценяват за всеки отделен случай.	

Респираторна защита

Респираторът предпазва от вдишване на капчици и частици. Тъй като различните видове респиратори се напасват по различен начин при потребителите, респираторът изисква проба за наместване.

ECDC предлага да се използват респиратори с филтри (FFP) от клас 2 или 3 (FFP2 или FFP3, фигура 1), когато се прави оценка на случай със съмнение за заболяването или при работа с потвърден случай на COVID-19. FFP3 респиратор трябва винаги да се използва при извършване на процедури, генериращи аерозол.

Маски за лице (хирургични маски) предпазват главно от издишани капчици [5]; употребата им се препоръчва в случай на недостиг на респиратори и при оценка на всеки отделен случай. Хирургичните маски не изискват проба за наместване.

Защита на очите

Очилата или лицевите шлемове (Фигура 2) трябва да се използват с цел превенция на очната лигавица от излагане на вируса.

Важно: очилата трябва да отговарят на чертите на лицето на потребителя и да са съвместими с респиратора.

Защита на тялото

Водоустойчивото облекло с дълъг ръкав трябва да бъде използвано с цел предпазване на тялото от замърсяване. Това ЛПС не е необходимо да бъде стерилно, освен ако не се използва в стерилна среда (например операционна зала).

Ако не са налични водоустойчиви облекла с дълъг ръкав, може да се използва пластмасова престилка за еднократна употреба, носена върху неводоустойчиво облекло.

Защита на ръцете

Ръкавиците трябва да се използват при работа с пациенти със съмнение за или потвърдени за COVID-19.

За по-подробна информация относно ЛПС, когато се грижите за пациенти със съмнение за или потвърдени за COVID-19 в здравни заведения, моля да прегледате този [технически документ ECDC \[6\]](#).

Фигура 1. Препоръчителен минимален набор от ЛПС за работа със случаи на съмнение за или потвърдени за COVID 19: FFP2 или FFP3 респиратор, очила, водоустойчиво облекло с дълги ръкави и ръкавици

Фигура 2. Лицев шлем

Повечето ЛПС се предлагат в различни размери и е важно да се подчертае, че ЛПС не следват принципа „един размер за всички“. Правилното прилягане на ЛПС е от съществено значение за получаване на защита; неподходящ размер ЛПС няма да защити неговия носител.

Има различни варианти за носене (обличане) и сваляне (събличане) на ЛПС. ECDC предлага следната процедура за безопасно обличане и събличане.

Носене (обличане) на ЛПС

Преди да облечете ЛПС за работа със случаи на съмнение за или потвърдени за COVID-19, трябва да се извърши правилна хигиена на ръцете, следвайки международните препоръки

[7]. Това е от съществено значение и трябва като се използва дезинфектант на алкохолна основа в съответствие с инструкциите на производителя (Фигура 3).

Фигура 3. Хигиена на ръцете, извършена с дезинфектант на алкохолна основа

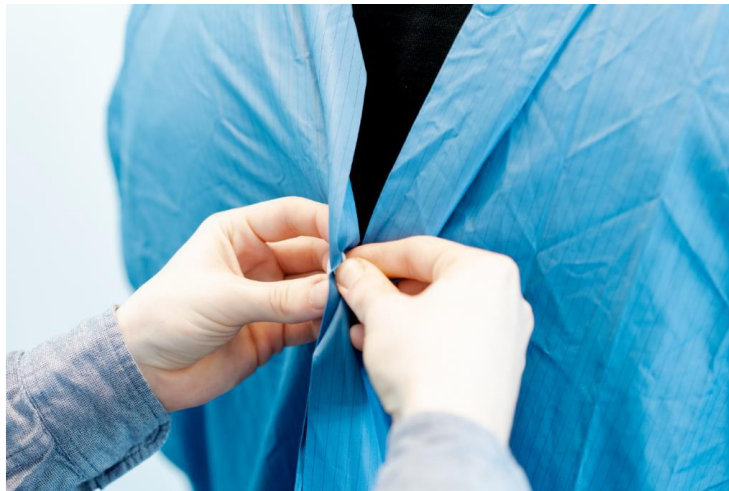

Първото ЛПС, което трябва да бъде облечено (Фигура 4), е водоустойчивото облекло с дълъг ръкав. Има различни видове водоустойчиво облекло с дълъг ръкав (за еднократна употреба, за многократна употреба); това ръководство представя водоустойчиво облекло с дълъг ръкав за многократна употреба. Когато използвате водоустойчиво облекло с дълъг ръкав със закопчаване откъм гърба, както е показано по-долу, асистент трябва да помогне при закопчаването откъм гърба (Фигура 5).

Фигура 4. Обличане на водоустойчиво облекло с дълъг ръкав

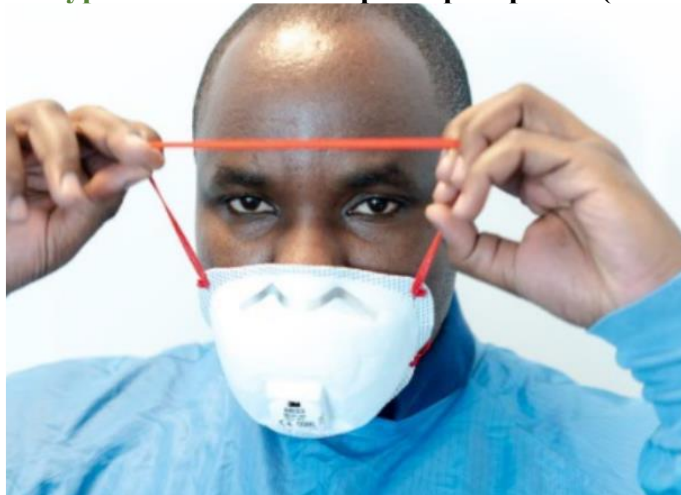

Фигура 5. Закопчаване откъм гърба на водоустойчиво облекло с дълъг ръкав, изпълнено от помощник

След обличането на водоустойчивото облекло с дълъг ръкав се препоръчва да се продължи с респиратора, който предпазва от вдишване на капчици и частици. ECDC предлага респираторите FFP2 или FFP3 (фигура 6) да се използват за всички процедури при работа с пациенти със съмнение за или потвърдени за COVID-19. Важно е да се направи проба за наместване след поставянето на респиратора, следвайки инструкциите на производителя. Има различни методи за проба за наместване на респиратор. Допълнителна информация може да бъде намерена в техническия документ на ECDC [„Безопасна употреба на лични предпазни средства при лечението на инфекциозни заболявания с високо въздействие“](#) [5].

Фигура 6. Нагласяне на респиратор FFP (клас 2 или 3)

Металната скоба за нос трябва да се регулира (Фигура 7) и каишките трябва да бъдат затегнати, за да имат здраво и удобно прилягане. Ако не можете да постигнете правилно прилягане, кръстосайте каишките. Тази малка промяна обаче може да означава отклонение от препоръките в ръководството на производителя на продукта.

Фигура 7. Нагласяне на металната щипка за нос на респиратора

Ако маска за лице (хирургична маска) се носи като заместител на респиратор (Фигура 8), важно е правилно да я позиционирате върху лицето и да я регулирате с металната щипка за носа (Фигура 9), за да постигнете правилно прилягане.

Фигура 8. Слагане на маска за лице (хирургична маска)

Фигура 9. Нагласяне на металната щипка за нос на маската

След като респираторът е правилно поставен, сложете очилата за защита на очите. Поставете очилата върху каишките на маската и се уверете, че текстилната еластична каишка приляга плътно, но не прекалено плътно (фигури 10 и 11).

Фигура 10. Поставяне на очила с текстилна еластична каишка

Фигура 11. Изглед отстрани на очила с еластична текстилна каишка

Ако се използват очила от закрит тип, уверете се, че те са разположени правилно и са добре напаснати (Фигура 12).

Фигура 12. Поставяне на очила от закрит тип

След очилата идва ред на ръкавиците. Когато носите ръкавици, е важно да разширите ръкавицата, за да покриете китката над маншетите на защитното облекло (фигура 13). За лица, алергични към латексови ръкавици, трябва да има алтернативен вариант, например нитрилови ръкавици.

Фигура 13. Поставяне на ръкавици

Отстраняване (събличане) на ЛПС

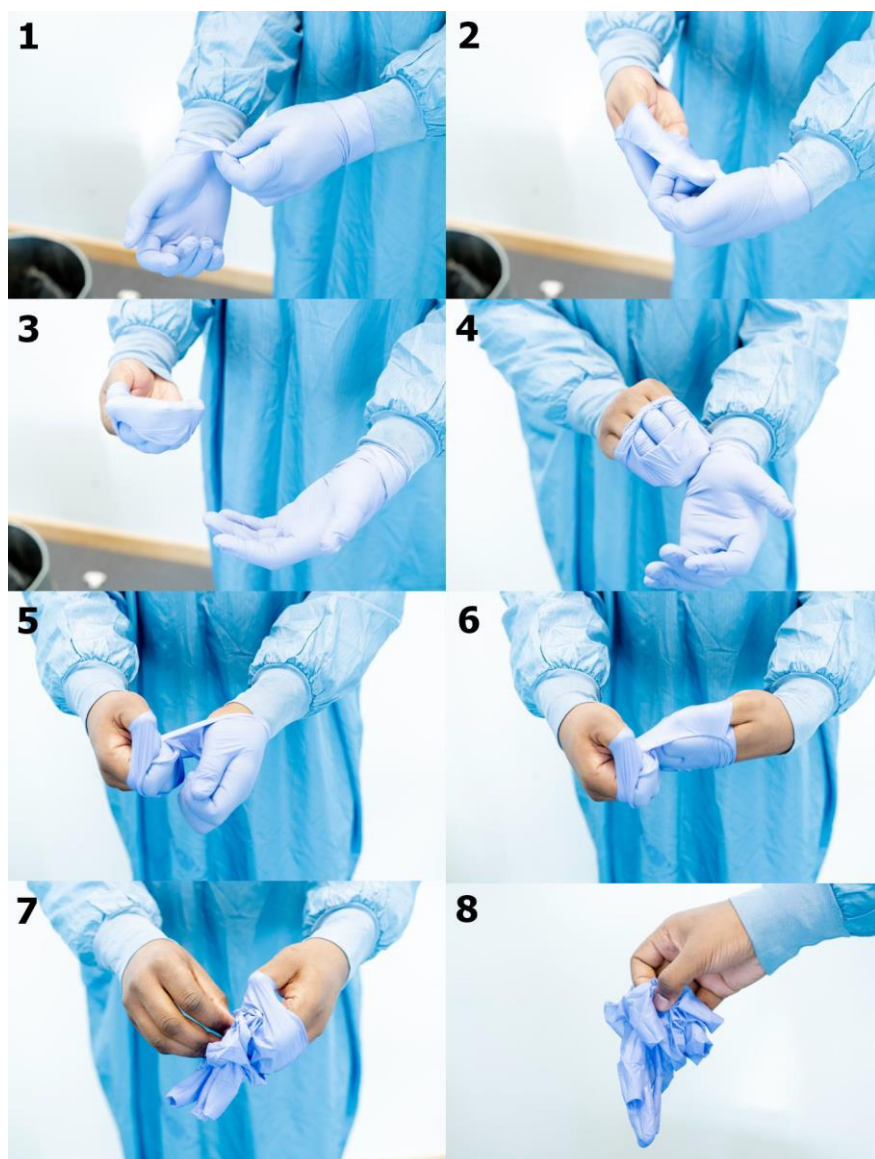
Правилното носене на ЛПС ще предпази здравния работник от замърсяване. След преглед на пациента, отстраняването (събличането) на ЛПС е критична и важна стъпка, която трябва внимателно да се извърши, за да се избегне samozamъrsyavane, тъй като ЛПС вече може да бъде замърсено.

Ръкавиците се свалят първо, защото се считат за силно замърсен предмет. Използването на дезинфектант за ръце на алкохолна основа трябва да се има предвид преди да свалите ръкавиците.

Ръкавиците трябва да се свалят в осем стъпки (Фигура 14).

Започнете с (1) притискане и задържане на ръкавицата (с другата ръка, която е с ръкавица) между областта на дланта и китката, (2) отлепване на ръкавицата от китката (3), докато се обърне отвътре, покривайки пръстите. С вече полусъблечената ръка (4) стиснете и задържете другата ръка, която е с цяла ръкавица между дланта и китката, (5) отлепете ръкавицата от китката (6), докато се обърне отвътре и покрие пръстите. Сега, когато и двете ръце са с половин ръкавица, (7) махнете ръкавицата от едната ръка напълно, като вземете вътрешната част на ръкавицата и я отлепите от ръката, и направете същото за останалата ръка, която е с половин ръкавица, като използвате ръката, която е без ръкавица, като винаги хващате вътрешната част на ръкавицата. Изхвърлете ръкавиците (8) в кошче за биологични отпадъци.

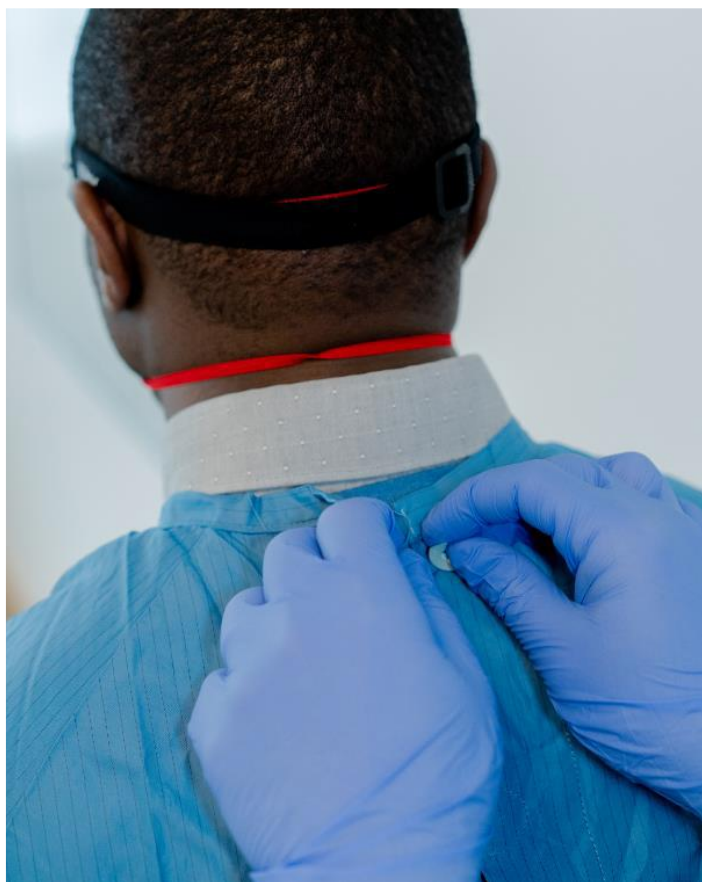
Фигура 14. Сваляне на ръкавици (стъпки 1 до 8)

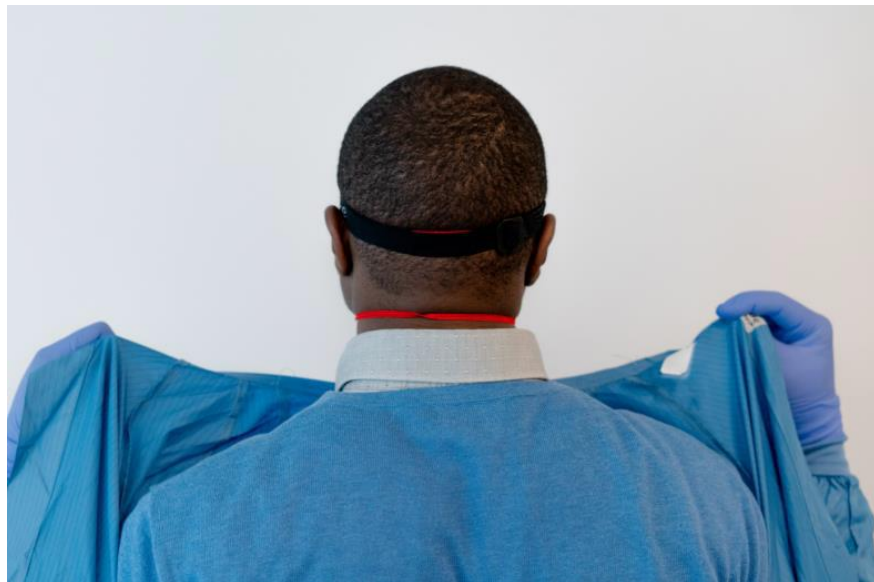
След свалянето на ръкавиците трябва да се извърши хигиена на ръцете и да се сложи нов чифт ръкавици, за да се продължи процедурата на събличане. Използването на нов чифт ръкавици ще предотврати samozamъrsyavane.

С новия чифт ръкавици защитното облекло трябва да бъде свалено. Когато използвате защитно облекло със затваряне откъм гърба (както се използва в този документ), помощник трябва да съдейства за разкопчаването на гърба на защитното облекло (Фигура 15). Асистентът трябва да носи ръкавици и хирургична маска, които трябва да бъдат свалени след откопчаване на облеклото. След свалянето на ръкавиците на асистента трябва да се извършва хигиена на ръцете с дезинфектант на алкохолна основа. След като облеклото е разкопчано, то може да бъде свалено от медицинския работник, като се хване задната част на облеклото (фиг. 16) и се издърпа от тялото, запазвайки замърсената предна част вътре в облеклото (фигура 17).

Фигура 15. Разкопчаване на задната част на защитното облекло, изпълнено от асистент

Фигура 16. Сваляне на защитно облекло: прихващане на задната част на защитното облекло

Фигура 17. Сваляне на защитното облекло: издърпване на облеклото встрани от тялото

Облеклото за еднократна употреба вече може да бъде изхвърлено; облеклото за многократна употреба трябва да се постави в торбичка или контейнер за дезинфекция (Фигура 18).

Фигура 18. Поставяне на защитното облекло в контейнер за опасни отпадъци за дезинфекция

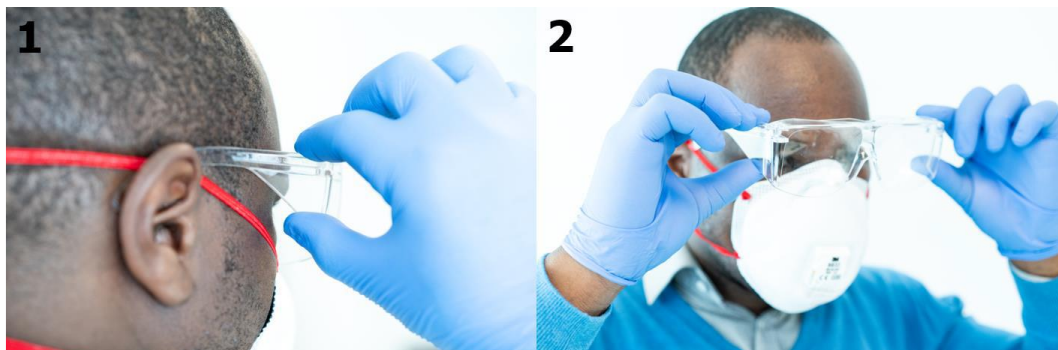

След облеклото, очилата трябва да се свалят и да се изхвърлят, ако са за еднократна употреба, или да се поставят в торба или контейнер за дезинфекция. За да се отстранят очилата, трябва да се постави пръст под текстилната еластична каишка в задната част на главата, а очилата да се свалят, както е показано на фигура 19. Трябва да се избягва докосването на предната част на очилата, която може да бъде замърсена. Ако са използвани очила от закрит тип, те трябва да бъдат премахнати, както е показано на фигура 20.

Фигура 19. Сваляне на очила с еластична текстилна каишка (стъпки 1 до 4)

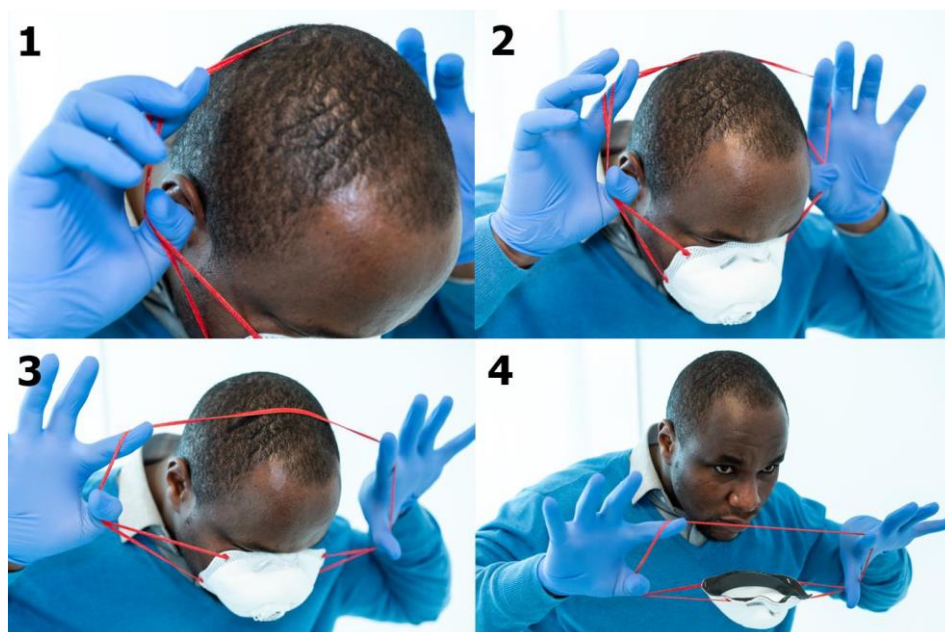
Фигура 20. Сваляне на очила от закрит тип (стъпки 1 и 2)

След това трябва да бъде премахнат респираторът. За да се отстрани респиратора, под каишките отзад трябва да се постави пръст или палец и респираторът да се извади, както е показано на фигура 21.

Респираторът (или хирургичната маска) трябва да се изхвърлят след отстраняване. Важно е да избягвате докосването на респиратора с ръкавиците (с изключение на еластичните каишки) по време на свалянето му.

Фигура 21. Сваляне на респиратора (стъпки 1 до 4)

Последните елементи на ЛПС, които трябва да бъдат премахнати, са ръкавиците. Преди да свалите ръкавиците, трябва да вземете предвид използването на дезинфектант на алкохолна основа. Ръкавиците трябва да се свалят в съответствие с описаната по-горе процедура. След сваляне на ръкавици трябва да се извърши хигиена на ръцете.

Цитирана литература

1. World Health Organization (WHO). Coronavirus disease 2019 (COVID-19). Situation report – 29 2020 [updated 19 February 2020; cited 2020 25 February]. Geneva: WHO; 2020. Available from: https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200219-sitrep-30-covid-19.pdf?sfvrsn=6e50645_2.
2. European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). COVID-19 2020 [internet, cited 2020 24 February]. Stockholm: ECDC; 2020. Available from: <https://www.ecdc.europa.eu/en/novel-coronavirus-china>.
3. World Health Organization (WHO). Coronavirus disease (COVID-19) outbreak 2020 [cited 2020 24 February]. Geneva: WHO; 2020. Available from: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>.
4. European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Outbreak of severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2): increased transmission beyond China – fourth update 2020 [cited 2020 24 February]. Stockholm: ECDC; 2020. Available from: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/SARS-CoV-2-risk-assessment-14-february-2020.pdf.pdf>.
5. European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Safe use of personal protective equipment in the treatment of infectious diseases of high consequence 2014 [cited 2020 25 February]. Stockholm: ECDC; 2020. Available from: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/media/en/publications/Publications/safe-use-of-ppe.pdf>.

6. European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Personal protective equipment (PPE) needs in healthcare settings for the care of patients with suspected or confirmed novel coronavirus (2019-nCoV) 2020 [cited 2020 25 February]. Stockholm: ECDC; 2020. Available from: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/novel-coronavirus-personal-protective-equipment-needs-healthcare-settings.pdf>.
7. World Health Organization (WHO). WHO Guidelines on hand hygiene in health care 2009 [cited 2020 25 February]. Geneva: WHO; 2009. Available from: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44102/9789241597906_eng.pdf;jsessionid=3D5B6AF129FA5FA0F98F7D80DF80EC2D?sequence=1.

Источник: European Centre for Disease Prevention and Control. Guidance for wearing and removing personal protective equipment in healthcare settings for the care of patients with suspected or confirmed COVID-19. Stockholm: ECDC; 2020